

Nieuwjaarstoespraak 8 januari 2023

Beste allen,

Weer een jaar voorbij, en wat voor een jaar. Gaat u er maar eens rustig voor zitten.

Op moment van schrijven, ik begin graag tijdig, heb ik net aan jullie de boodschap verteld over het aanstaande vertrek van Mauricio. Nu ik thuis de koffie op heb en, ook ik, ben bekomen van alle schrik en emoties, komt bij mij een moment van terugblik op dit jaar en ook vooruitkijken.

Er is veel gebeurd. Heel veel mooie en positieve dingen en ook toch wel wat droevige dingen. Laten we nog maar eens teruggaan naar het begin van 2022. In Mirakel nummer 1 van het jaar 2022 staat nog dat de Kerststallentoonstelling 2021 in de St Ansfrius kerk voor het eerst niet doorgaat, voor het eerst in 35 jaar. Dit in verband met de coronamaatregelen. Gelukkig hebben we afgelopen jaar 2022, zeer recent dus, weer wel een kerststallentoonstelling gehad. Na de eerste maanden vol met herhalingsineringen en maatregelen in de kerk, lijkt corona nu toch wel achter ons te liggen. Eindelijk!

Ook wordt gerept over het feit dat onze, toen nog negentien, koren in de parochie gezamenlijk zijn na gaan denken over hun toekomst. Dit in verband met de afname van het aantal vieringen en het aantal zangers en tevens de toename van de gemiddelde leeftijd. Het samen nadenken vind ik echt prachtig, zeker ook omdat koren elk hun eigen cultuur en zangstijl hebben. Half februari is door kardinaal Eijk aan zeventien tieners in onze parochie het H. Vormsel toegediend. Een mooi feit, maar tevens voelt het bij mij wel als een laag aantal.

In februari wordt geschreven over het feit dat de Paus ons uitnodigt om onder leiding van de Heilige Geest met elkaar in gesprek te gaan over wat ons beweegt en wat we in de toekomst van de Kerk verwachten. Op weg naar de Synode in 2023. Dit gaat over de héle kerk. Geweldig! Samen met alle gelovigen, maar ook met anderen die met ons mee willen denken, wil de Paus samen op weg in deze snel veranderende wereld. En daarom zijn we uitgenodigd om met elkaar te praten en vooral ook naar elkaar te luisteren. Het

werd een hele organisatie, want al in augustus moesten alle verslagen al binnen zijn bij het Bisdom, zodat deze verhalen meegenomen konden worden naar de synode in Rome.

Eind januari werd pastor Gé Nijland officieel bevestigd als parochievicaris voor de parochie HH. Martha&Maria en Onze Lieve Vrouw van Amersfoort. Dat gebeurde tijdens een plechtige vesperviering in de H.Nicolaaskerk in Baarn.

Wat ook nieuw is, is de Parochiebrede Pastoraatsgroep. Rond de verplaatsing van het Eucharistisch Centrum en het sluiten van de H.Kruiskerk is er in het Transitieteam ook gesproken over het wel en wee van de geloofsgemeenschappen. Dit Transitieteam heeft een doorstart gemaakt als Parochiebrede pastoraatsgroep. Het is een overleg dat bedoeld is om elkaar te informeren, te bevragen, indien nodig ondersteuning aan te vragen en gevraagd en ongevraagd advies te geven aan het Pastoraal team. De belangrijkste onderwerpen voor deze groep waren in 2022 de synodale kerk, vieringen onder leiding van parochianen en het verbinden met oecumenische activiteiten.

Corona ging langzaam aan liggen en zelf verheugde ik me op de parochiereis naar Armenië, die al twee keer was uitgesteld, en waar ik me voor had ingeschreven. Helaas gooide nu de oorlog in Oekraïne de reisplannen overhoop. Deze reis zou de laatste parochiereis zijn die Edith Vos samen Josephine van Pampus zou organiseren. Edith is nog tot september werkzaam geweest in onze parochie. Daarna is zij met pré-pensioen gegaan. Marjet de Jong heeft een prachtig interview over haar gemaakt in de Mirakel. Edith werkte twintig jaar als pastoraal werkster in onze parochie. Ze heeft communicanten, vormelingen en huwelijksparen voorbereid op de sacramenten. Via de cursus 'RK voor beginners' zijn tientallen mensen gedoopt en gevormd in de katholieke kerk, meestal in de Paasnacht.

Zoals gezegd: corona is zo goed als voorbij. Een grote vreugde voor alle locaties! Voor het eerst sinds lange tijd is er in de Goede Week weer een uitvoering geweest van Passion4U in de Ansfriduskerk. En ook de Mariadag is op 14 mei weer georganiseerd. En in de St. Josephkerk is de Vrolijke Paastuin weer terug: in de tuin achter de St. Josephkerk en in de Parochiezaal is er dan van alles te doen: een kinderboerderij met konijnen en kuikentjes, je eigen

Paaskaars maken, film kijken, spelletjes en poffertjes. Er waren meer dan 200 bezoekers aanwezig!

Op 15 en 22 mei, las ik, hebben 35 kinderen hun Eerste Communie gedaan.

In juni zien we dat naar aanleiding van alle gesprekken in onze parochie in het kader van het Synodale Proces een verslag hiervan is aangeleverd bij het Bisdom. Met name Edith Vos en Wies Sarot zijn hierbij de drijvende kracht geweest. Het verslag is een samenvatting van ongeveer twintig groepsgesprekken door alle lagen en gemeenschappen van onze parochie heen. Wat vooral opvalt is dat er vreugde en positiviteit is, zodra het gaat om de eigen geloofsgemeenschap. Mensen vinden er ontmoeting en bemoediging.

Maar als er in een kerk niet meer gevierd wordt, blijkt die ontmoeting een stuk lastiger. Er is ook zorg en die zit vooral in het minimale vertrouwen dat gevoeld wordt in de keuzes die de kardinaal en het Bisdom maken. Wat heel bijzonder was: het blijkt, dat het naar elkaars geloofsbeleving en -ervaring luisteren, juist heel inspirerend werkt. Steeds stond er onder de verslagen: wat was het mooi om dit te doen.

De Heilig Verklaring van Titus Brandsma door Paus Franciscus op 15 mei zal ook niemand ontgaan zijn. Titus zat van 12 maart tot 28 april vast in Kamp Amersfoort. Zijn rozenkrans is bewaard gebleven.

Uiteraard is ook dit jaar weer de traditionele Vrouwevaart geweest: de jaarlijkse bedevaart ter ere van Onze Lieve Vrouw van Amersfoort. Startend in de Oud-Katholieke Kerk aan 't Zand, waarna een stille bidtocht door de stad en een afsluitende gebedsviering in de St. Franciscus Xaveriuskerk en uiteraard eindigend met een kop koffie.

De parochie, onder leiding van pastoor Skiba is dit jaar op 9 juli op bedevaart geweest naar Brielle om mee te doen met de Nationale Bedevaart naar de Martelaren van Gorcum. Gerard Hilhorst heeft er een mooie en enthousiaste film van gemaakt. Er gingen ruim 50 parochianen mee. Het was een inspirerende reis.

Er kwam wederom een aanvulling op het pastoraal team: op 7 mei is Antoon van Gaans tot permanent diaken gewijd en benoemd in de samenwerkende parochies Onze Lieve Vrouw van Amersfoort en HH Martha en Maria. Een diaken wordt gewijd voor een drievoudige taak: De eerste taak is: de dienst aan

het altaar, de priester assisteren bij eucharistieviering en zelfstandig voorgaan. De tweede taak is: dienst aan het Woord, Schrift lezen en uitleggen (preken). De derde taak is: de dienst aan de naaste: de caritas. Antoon is dan ook de contactpersoon tussen het pastoraal team en de parochiële Caritasinstelling (PCI).

Er gebeurde ook iets bij de koren in de SFX-kerk: De oecumenische Cantorij Oorsprong zong al sinds 2019 in de St. Franciscus Xaveriuskerk mee met De Cantorij. Afgelopen voorjaar zijn beide cantorijen gefuseerd met elkaar onder de naam Cantorij Oorsprong.

Ondertussen werkte het pastoraal team heel hard aan een gezamenlijk pastoraal beleidsplan. Sinds eind 2018 zijn de pastoresteams van beide parochies samengevoegd. De opdracht voor hen is om voor beide parochies samen te zorgen. Vanwege twee corona jaren had het opstellen van dit beleidsplan vertraging opgelopen. Het pastoraal team heeft een stappenplan opgesteld. Dit is besproken met beide parochiebesturen. Het pastoraal beleid kent zeven zwaartepunten: het gaat om beleid op catechese, liturgie en sacramenten, diaconie, jongeren, gemeenschapsopbouw, communicatie en oecumene. Het wordt steeds duidelijker dat het overgrote deel van deze zaken op parochieel niveau zal worden uitgevoerd en niet meer per lokale kerkgemeenschap. Het pastoraal beleidsplan is in het najaar besproken met de pastorale groepen van alle locaties en met de geloofsgemeenschappen.

Sinds begin afgelopen jaar is er ook een parochiebreed Uitvaartkoor. Het koor heet Amare en zingt op alle locaties.

Op 2 oktober was het eindelijk weer de jaarlijkse Parochiedag. Ook weer terug van corona-weggeweest. Op die dag hebben we, na een mooie viering, feestelijk afscheid genomen van pastoraal werker Edith Vos. We waren allemaal aanwezig in een werkelijk overvolle St. Martinus kerk.

Tijdens die parochiedag is er alweer een permanent diaken toegevoegd aan ons pastoraal team: Wim Kremer zal voor 10 uur per week beschikbaar zijn. Hij voelt zich vooral betrokken bij het wel en wee van jonge mensen.

Wie ontbrak op deze Parochiedag was pastoor Skiba. Pastoor Skiba was op pelgrimstocht naar Santiago de Compostella. Het idee om dit te gaan doen, had

hij al lang geleden opgevat, nadat hij de Jacobsschelp had gekregen van een parochiane. Omdat we nu drie priesters hadden, was dit hét moment voor pastoor Skiba om deze tocht te gaan maken. Hij kreeg dan ook toestemming van de kardinaal.

Het aantal actief zingende leden bij het 2Gether koor was sterk verminderd, waardoor een ondergrens bereikt werd. Het koor 2Gether is dan ook na de zomer samengegaan met het koor 4U.

Begin november is pastoor Skiba weer terug gekomen van zijn pelgrimstocht naar Santiago de Compostella. Het leven gaat verder.

Vandaag, moment van mijn eerste schrijven, op zondag Gaudete, 11 december, heeft Mauricio Meneses aangekondigd dat kardinaal Eijk een beroep op hem heeft gedaan om een nieuwe benoeming te aanvaarden. Hij zal per 1 februari aanstaande worden aangesteld als pastoor van de H. Titus Brandsma Parochie in Wageningen en omgeving. Ruim vijf jaar heeft pastor Mauricio zijn beste krachten aan onze parochies gegeven en daar zijn wij hem dankbaar voor. De boodschap hakte er wel in, merkte ik vandaag. We zullen als Parochie verder moeten zonder hem. Echter we mochten nog wel samen het Kerstfeest vieren. En het was werkelijk een prachtige nachtmis in ons Eucharistisch Centrum. Een volle kerk, en niet alleen gewoon 'vol', maar vol met jonge mensen! En ik hoorde soortgelijke verhalen uit de andere kerklocaties. Een prachtig teken. Een teken dat de Rooms Katholieke Kerk in Amersfoort nog steeds leeft, mag leven, en dat er toekomst is! Laten we deze ervaring in ons hart meenemen.

De nieuwe YouTube-serie Kleine Uil die tot en met Kerst iedere week een nieuwe aflevering kende, gemaakt door Marjet de Jong en Edith Vos en voorgelezen door Tom Dirks, zal hier ook een bijdrage aan leveren, om aan kinderen Bijbelverhalen te vertellen op een katholieke, creatieve manier. Geef dit door, onze kinderen zijn de toekomst!

In ieder geval wil ik hierbij iedereen, vrijwilligers en betaalde krachten, heel hartelijk danken voor al hun werkzaamheden het afgelopen jaar!

Dit alles, het is heel veel, door mijn hoofd laten gaan: ik denk dat Beweging, Meebewegen, Veerkracht, centrale thema's gaan worden. Hoe verhouden wij ons, gewone mensen, tot de in onze gewone mensen-ogen, toch wel een bepaalde starheid/conservativiteit van de Rooms-Katholieke Kerk, het Bisdom? Is star eigenlijk wel het juiste woord? Tijdens de kerstdagen was ik aan het

kijken naar een ronddraaiend molentje op mijn tafel in de huiskamer met daaronder op het plateau'tje met allemaal kleine houtsnijwerkjes. Het molentje draaide omdat er vier kaarsjes onder stonden. Door de opstijgende lucht draaide het molentje rond. Het molentje draaide heel hard, er was veel beweging. Toch vloog het molentje niet weg in de huiskamer. Het zat in het midden vast aan een soort van centrale as. Die as hield het molentje, ondanks alle vaart die er in zat, vast in het midden op z'n plek. Die as is een soort van vaste hand.

De Rooms-Katholieke Kerk is niet alleen ik, niet alleen wij, niet alleen onze parochie, niet alleen Rooms-Katholiek Nederland en zelfs niet Rome. Dé Rooms-Katholieke Kerk is een soort van vast gegeven; de Onzichtbare Hand van God. En inderdaad: de mensen, en ook bisschoppen zijn mensen, maken de regels; regels kunnen veranderen, maar dat is echt een zeer ingewikkeld en een zeer langdurig proces dat vele generaties van mensen vergt. Ook wanneer iets vanuit onze moderne en ook westerse ogen als zeer onrechtvaardig wordt gezien. Je ziet het zelfs bij de keuze van de Paus, de ene Paus is vooruitstrevender, de volgende Paus weer iets terughoudender. Ook hier zit een beweging van zeer kleine stapjes, soms wat moderner en vrijer, soms wat conservatiever. Dit is wat het is. Dit is de Rooms-Katholieke Kerk.

Het mooie is alleen, dat wij tezamen, zoals we hier zitten, de kerkgemeenschap samen maken. Wij vormen samen de kerk. Wij maken de beweging, de kringen in het water, de windbeweging van het molentje. En wanneer er maar genoeg kringen zijn, kán het zijn dat er beweging komt. Maar heel langzaam, en het hoeft niet.

Laten we samen daarom het feest vieren van deze kerk, hier in Amersfoort, wij met elkaar. Laten we genieten van het feit dat we hier bij elkaar zijn. Hier met Nieuwjaar, hier met alle kerkelijke feestdagen, hier met alle zondagse vieringen. Want het mooie van het Rooms-Katholieke geloof is: elke zondag mag gevierd worden!

Want al met al: wij zijn hier toch maar mooi samen; in deze kerk, gedoopt, gevormd, getrouwd, met onze familiegeschiedenissen bewaard binnen deze Kerk. En zelfs dat: zelfs wanneer een locatie sluit, zelfs dan zijn we met z'n allen één gemeenschap. We houden elkaar vast, want wij tezamen vormen de Kerk. De Kerk die samenkomt in de Vaste Hand van God. Soms knelt het voor ons, soms écht heel erg en met veel verdriet, maar evenzeer geeft het ons een zekerheid, dat waar we ook zijn, we ons gedragen mogen weten. De Kerk is er

voor ons, én wij samen vormen de Kerk. En juist daarom is het luisteren naar elkaar zo belangrijk. Het openstaan voor elkaars mening. Het opvangen van elkaar wanneer er pijn en verdriet is. Het samen vieren van de mooie dingen van het leven. Iemand mag vooruitstrevend zijn, iemand mag conservatief zijn. Dat is het mooie van die Vaste Hand. Samen creëren we de beweging. De Vaste Hand is er.

Tja, en nu naar het komende jaar toe: het pastoraal team gaat verder in gesprek met de geloofsgemeenschappen omtrent het pastoraal beleidsplan. Ook het pastoraal team zijn mensen, onderdeel van onze levende gemeenschap. De gemeenschap die wij samen vormen en vormgeven binnen de kaders die de Rooms Katholieke Kerk ons geeft.

Wat wel van belang is: Het parochiebestuur is op zoek naar nieuwe bestuursleden. Het parochiebestuur is onderdeel van het zogeheten besturingssysteem van de Rooms-Katholieke Kerk. We kunnen zo'n parochiebestuur misschien wat naar vinden omdat zij direct in contact staan met het Bisdom waar af en toe ook wel eens wat meer vervelende beslissingen worden genomen (het knelt dan bij ons); echter wanneer er geen parochiebestuur is, hebben wij als gemeenschap wel een groot probleem om nog lid te kunnen zijn van de Rooms-Katholieke Kerk structuur. We mogen en kunnen niet los staan. Denk daarom nog eens na: kan ik een bijdrage leveren met mijn talenten aan de levenskracht van onze parochie in Amersfoort? Een parochie is alleen levensvatbaar wanneer iedereen met zijn eigen kracht en talent een steentje bijdraagt aan het geheel. Hoe klein dan ook.

Overal zijn vrijwilligers nodig. Op alle locaties, op alle vlakken, en zo dus ook in het parochie bestuur. Primair zijn wij op zoek naar een secretaris. Daarnaast zou ik het zeer prettig vinden om met onze koren in contact te kunnen blijven. Dus ook op dat terrein ben ik op zoek naar een nieuw bestuurslid: iemand met affiniteit met onze koren. Tot slot, en niet het minste, zijn vrijwilligers onze basis. Zonder al onze vrijwilligers kunnen we niets organiseren, onze vrijwilligers zijn hard nodig. Het zou mooi zijn wanneer we iemand kunnen vinden die zich primair inzet voor het vrijwilligersbeleid. Er staat een vastgesteld vrijwilligersbeleid, echter nu de uitvoering daarvan: het werven van nieuwe vrijwilligers en het voldoende aandacht geven aan en behouden van onze huidige vrijwilligers. Dat is echt een speerpunt!

Onze parochie kent helaas ook financiële zorgen niet in het minst door alle energiekosten; dat moet echt onze blijvende aandacht houden deze winter.

Mijn verzoek is dan ook om de jassen écht aan te houden op alle kerklocaties. Door de verwarming laag, bijna uit, te zetten, besparen we als parochie zeer veel geld. Helaas kan ik hier niets aan veranderen. Ook ik vind het prettiger om in een lekker verwarmde kerk te zitten.

Sinds 1 januari 2023 is het Brandpunt geen vieringslocatie meer van onze parochie. Tegelijkertijd blijven we zeker wel met elkaar in gesprek. Oecumene blijft een plaats houden in Amersfoort binnen de kaders waar we rekening mee hebben te houden.

Ik heb veel positieve zaken vandaag verteld, maar ook een aantal items die we eigenlijk niet zo leuk vinden.

Maar onthoud voor jezelf: onze Rooms-Katholieke Kerk is een Eeuwigheidskerk. We gaan hier wel uitkomen. Wanneer we maar geloven in Gods kracht en Gods zegen. Komende weken starten weer de voorbereidingen op de Eerste Heilige Communie, er start weer een Alphacursus, er start een cursus RK voor Beginners. Zoals Suhail het prachtig zegt: 'Wat ons allemaal bindt, is dat we zoeken naar een plek waar we erbij mogen horen en meer dan welkom zijn. Een veilige haven voor onszelf, maar ook voor anderen. We zullen met het dit jaar aangevulde pastoraal team samen nieuwe wegen ontdekken. Mauricio's preek van 11 december indachtig: Hoopvol en Vreugdevol. De kleinste zaadjes liggen onder de oppervlakte, klaar om te ontkiemen!

Ik wens jullie allen een Zalig Nieuwjaar, een jaar vol van hoop, vreugde, gezondheid, liefde en warmte. En vooral een jaar waarin we elkaar weten te vinden en waarin we samen nieuwe wegen gaan ontdekken. Dat wens ik ons allen toe!

Angélique Liebens

Vicevoorzitter par. Onze Lieve Vrouw van Amersfoort

E-mail: angelique.liebens@yahoo.com